

פונקציות סתומות - שימושים גיאומטריים

שאלות:

(1) מצא את y' כאשר $x^2 + y^5 = xy + 1$.
חשב את $y'(0)$.

(2) מצא את $y'(1)$ כאשר $e^{xy} + x^2y^2 = 5x - 4$.

(3) מצא את $y'(e)$, $y''(e)$ כאשר $2\ln x + \ln y = 1$.

(4) נתון $(z = z(x, y) \geq 0)$ $z^2 - e^{x^2+y^2} + (x+y)\sin z = 0$
חשב את: $\frac{\partial z}{\partial x}(0,0)$, $\frac{\partial z}{\partial y}(0,0)$.

(5) נתון $(y = y(x, z) \geq 0)$ $z^2 - e^{x^2+y^2} + (x+y)\sin z = -e^4$
חשב את $y_x(0,0)$, $y_z(0,0)$.

(6) נתון $(z = z(x, y) \geq 0)$ $z^3 - 2xz + y = 0$
מצא $z_{xx}(1,1)$.

(7) נתונה משוואה $z^3 - 3xyz = 4$ ונקודה $(2,1,-2)$. מצא:

א. $z_{xx}(2,1)$

ב. $z_{xy}(2,1)$

ג. $z_{yy}(2,1)$

(8) אם $u^2 - v = 3x + y$ ו- $u - 2v^2 = x - 2y$, מצא את u_x, v_x, u_y, v_y .

(9) אם $w = u^3 + v^3$, $y = u^2 + v^2$, $x = u + v$, מצא את w_x, w_y .

10 נתון משטח המוגדר ע"י הפונקציה $\frac{x^2}{4} + y^2 + \frac{z^2}{9} = 3$ ($z < 0$).
מהי משוואת מישור משיק למשטח בנקודה P בה $x = -2, y = 1$.

11 מצא משוואה של מישור משיק למשטח $xyz = 8$ בנקודה $(-2, 2, -2)$,
וכן משוואה של הישר הפרמטרי הניצב למשטח הנתון בנקודה זו.

12 מצא מישור המשיק למשטח $x^2 + 8y^2 = 21 - 27z^2$,
המקביל למישור $x + 8y + 18z = 0$.

13 למשטח $\sqrt{x} + \sqrt{y} + \sqrt{z} = \sqrt{a}$ מעבירים מישור המשיק בנקודה כלשהי.
מישור זה חותך את הצירים x, y, z בנקודות A, B, C בהתאמה.
נסמן: $O = (0, 0, 0)$.
הוכח: $OA + OB + OC = a$.
(למעשה מוכיחים שסכום הקטעים אינו תלוי בנקודת ההשקה)

14 נתונה הפונקציה $r: R^2 \rightarrow R^3$, על ידי $z = u^2 + v^2$, $y = u \sin v$, $x = u \cos v$.
מהן הנקודות שעבורן קיים מישור משיק?
מצאו את משוואת המישור המשיק, בנקודה $(u, v) = (1, 0)$.

15 מצא ביטוי לווקטור היחידה, המאונך למשטח $z = \cos u$, $y = \sin u \sin v$, $x = \sin u \cos v$,
עבור $u \in [0, \pi]$, $v \in [0, 2\pi]$.
באיזה משטח מדובר?

תשובות סופיות:

$$y'(0) = \frac{1}{5} \quad (1)$$

$$y'(1) = 5 \quad (2)$$

$$y'(e) = -\frac{2}{e^2}, \quad y''(e) = \frac{6}{e^3} \quad (3)$$

$$z_x(0,0) = z_y(0,0) = -\frac{\sin 1}{2} \quad (4)$$

$$y_x(0,0) = 0, \quad y_z(0,0) = \frac{1}{2e^4} \quad (5)$$

$$z_x(1,1) = -16 \quad (6)$$

$$z_{xx}(2,1) = z_{xy}(2,1) = 1, \quad z_{yy}(2,1) = 4 \quad (7)$$

$$u_x = \frac{1-12v}{1-8uv}, \quad u_y = \frac{-4v-2}{1-8uv}, \quad v_x = \frac{2u-3}{1-8uv}, \quad v_y = \frac{-4u-1}{1-8uv} \quad (8)$$

$$w_x = -3uv, \quad w_y = 1.5(u+v) \quad (9)$$

$$3x - 6y + 2z + 18 = 0 \quad (10)$$

$$x - y + z + 6 = 0, \quad (-2, 2, -2) + t(1, -1, 1) \quad (11)$$

$$x + 8y + 18z = 21, \quad x + 8y + 18z = -21 \quad (12)$$

הוכחה. (13)

$$-2x + z = -1 \quad \text{כל נקודה, למעט } (0,0,0). \quad (14)$$

$$\hat{n} = \frac{\vec{n}}{|\vec{n}|} = \frac{(x, y, z)}{\sqrt{x^2 + y^2 + z^2}} \quad (15)$$

$$\text{שנוסחתו: } x^2 + y^2 + z^2 = 1.$$